

Info-brev 8

TU-95 Strategiska bombplan TU-22

A-50 (AWACS) Airborne Warning and Control System

34% av Rysslands strategiska bombflyg nu utslagen genom Operation "Spindelnätet"

Den 1 juni 2025 markerar ett nytt kapitel i Rysslands krig mot Ukraina. I en extremt spektakulär operation med kodnamnet *Spindelnätet* – lyckades Ukraina i gryningen slå till mot fyra av Rysslands viktigaste militära flyganläggningar, på fyra olika fronter. Resultatet blev att minst att 34% av strategiska bombflyget slogs ut, inklusive flera med kapacitet att bära kärnvapen. Det är nästan hälften av samtliga strategiska bombplan. På en och samma dag.

OLENJA: NYCKELN TILL RYSSLANDS KÄRNVAPENFLYG

Flygbasen **OLENJA**, djupt inne på Kolahalvön i Murmansk Oblast, utgör en av Rysslands viktigaste baser för långdistansflyg med kärnvapenkapacitet. Här har bombplan av typ Tu-95MS – kärnan i Rysslands andraslagsförmåga – varit stationerade sedan kalla kriget. Dessa flygplan är tänkta att ha förmågan att kunna slå tillbaka med ett förödande kärnvapenanfall som svar på en första överraskande attack från en fiende.

Strax efter midnatt hördes explosioner och sågs eldklot stiga från området. Inofficiella bilder från platsen visar brinnande hangarer, förstörda flygplansskrov och omfattande skador på startbanor. Enligt Rus News användes lastbilar med specialbyggda containrar – maskerade som byggbodar – som gömställen för attackdrönare. När signalen gavs öppnades containrarnas tak, och dussintals FPV-drönare lyfte samtidigt mot sina mål. Från **OLENJA** har under det pågående kriget bombplan gått upp för att sedan släppa sina robotar mot Ukraina.

TRE FRONTER: RJAZAN, IRKUTSK – OCH MURMANSK

Samtidigt rapporterades explosioner vid **DJAGILEVO**-basen utanför Rjazan, där både Tu-22M3 och Tu-95 är baserade. Basen har länge varit ett nav för flygattacker mot Ukraina. Även där uppges flera plan ha slagits ut eller skadats allvarligt.

DJAGILEVO-basen

- Träningscenter för Rysslands strategiska bombflyg.
- Baseras Il-78 tankflygplan och Tu-22M3 bombplan.
- Drabbades redan av en ukrainsk drönarattack i december 2022

Men mest anmärkningsvärt var kanske attacken i Irkutsks Oblast, djupt inne i Sibirien. Vid garnisonen **BELAJA basen** – tidigare opåverkad av kriget – slog drönare till mot ett flygfält där strategiskt bombflyg och stödfunktioner för kärnvapenoperationer finns. Det var första gången som en ukrainsk attack nådde så långt in i Ryssland.

OPERATIONEN HAR PLANERATS I 18 MÅNADER

Enligt ukrainska säkerhetskällor började planeringen av Operation Spindel nätet redan i slutet av 2023. Drönarna tillverkades i Ukraina, och smugglades in i Ryssland tillsammans med styrsystem, batterier och containerplattformar. Allt kamouflerades noggrant, ofta i fordon som såg ut att tillhöra civila byggprojekt.

När attacken inleddes kunde varje drönare fjärrstyras från ukrainskt territorium via satellit- och mobilnät. Genom noggrant kodade signaler kunde de samordnas i tid, riktning och målval. Vissa drönare slog direkt mot flygplan, andra mot bränslecisterner eller förläggning.

Med en styckkostnad på omkring 500–1000 dollar per drönare har Ukraina åsamkat förluster i mångmiljardklassen. Varje förstört Tu-95 har ett uppskattat värde på 100 miljoner dollar – och Rysslands förmåga att ersätta dessa förluster är praktiskt taget obefintlig.

TYST I MOSKVA

Kreml har – i skrivande stund – inte kommenterat attackerna annat än i vaga termer. Ryska järnvägsmyndigheter talar om "illegal inblandning", guvernörer bekräftar explosioner men undviker att nämna förluster.

Men bilder från Olenegorsk, där en misstänkt chaufför hittats död bredvid en lastbil som tros ha burit drönare, har väckt ilska. På nätet växer frustrationen: "Hur kan fienden slå till i Murmansk utan att vi vet något?" skriver en användare på Telegram. En annan frågar: "Ska vi sitta i bunkrar nu också?"

ETT SKIFTE I KRIGETS LOGIK

Om Ukraina tidigare spelade på hemmaplan, försvarade städer och försökte bryta igenom ryska linjer med artilleri och pansar, visar Operation Spindel nätet nu något helt annat - nu är det räckvidd, precision och uthållighet som gäller.

Drönarkriget har gått från taktik till strategi. Ryssland, som en gång byggde sin stormaktsidentitet på bombplanens långa räckvidd, har nu fått känna vad det innebär när räckvidden är ömsesidig.

FPV-drönarna som användes för att slå ut de ryska Tu-95-planen styrdes delvis med hjälp av artificiell intelligens som tränats på de Tu-95 som står uppställda vid Poltavas museum för långdistansflyg.

IVONOVO basen. Där bedöms en A-50 slagits ut.

Från Dagens Nyheter 3 juni, Anna Lena Laurén. Utdrag nedan

- **All information om Operationen är ännu inte bekräftad**
- Avgörande för Operationen var närvaro av Ukrainska agenter i Ryssland.
- Den Ukrainska förmågan att överlista traditionell elektronisk krigföring får beröm även i Ryssland
- Åtminstone 12 strategiska bombplan och ett transportplan (AN 12A) har skadats
- Det är bara cirka 36 bombplan som nu är operativa. De kommer ta tid att få de andra operativa.
- Det torde nu vara svårare att bomba Ukraina
- Ryssland hade tidigare flyttat bombplanen utom räckhåll från Ukrainska Drönare. Nu vet vi att bombplanen inte längre är säkra var än de befinner sig.
- Vid den här typen av specialiserade operationer använder Ukraina de skickligaste inom Ukrainska Underrättelsetjänsten. Så var det tidigare när Ryska Robotkryssaren MOSKVA sänktes i Svarta Havet.

Min reflexion:

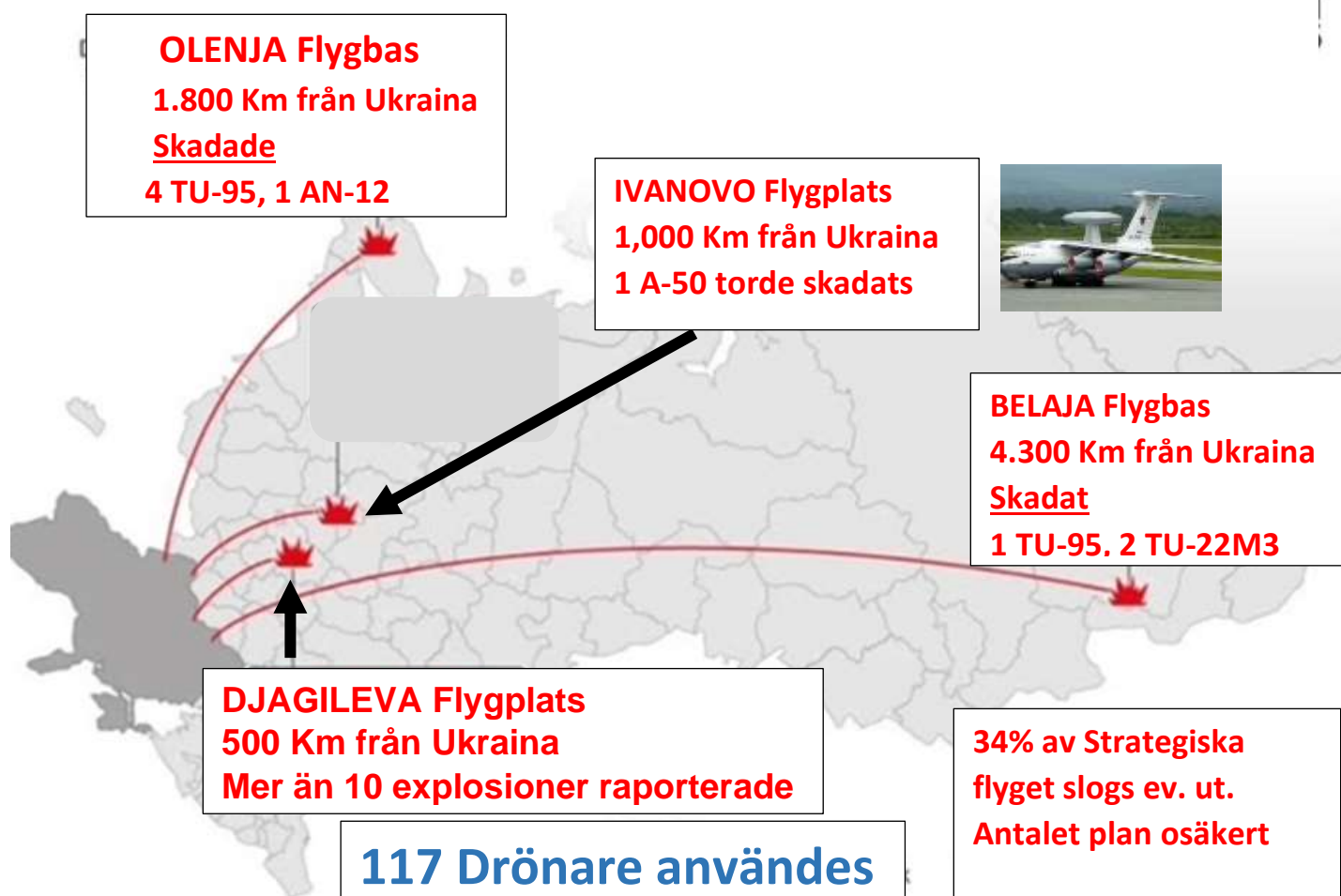
Återigen visar det sig hur smart militär planläggning och genomförande den ukrainska sidan förmår. Operationen måste planlagts under många månader. Detta utan läckor till rysk underrättelsetjänst. Återigen ingen rysk styrka som visas, tvärtom.

Att dessutom frakta drönare över stora avstånd på ryskt territorium på lastbilar/containers och överraskande slå till, visar en betydande kunskap om ryska interna rutiner för att genomföra en sådan operation. Ryssarna å andra sidan har sitt vanliga – ofta klumpiga sätt som tidigare beskrivits – metoder att operera både militärt och med civilt skydd och säkerhet på ett icke övertygande sätt. Inklusivt att deras luftvärn har väldiga begränsningar att skydda värdefulla mål. Detta är den kanske största ukrainska vinsten under kriget så här långt. I paritet med utslagningen av Svarta havsflottan inklusive Robotkryssaren MOSKVA. Dessutom görs det dagen innan fredsförhandlingens Istanbul-mötet. Med timing som är suverän.

Lars Göran Hansson

OPERATION SPINDELNÄTET

1 Juni 2025

I Sibirien hyrde Ukrainska agenter lagerlokal i ett industriområde utanför en stad. Här monterade agenter 117 drönare. I nästan 2 år hade operationen planerats. Drönarna sändes alltså till Ryssland i delar till Sibirien i trälådor. Lådorna gick att öppnas genom fjärrstyrning. Speditionsföretag svarade för transporter över hela Ryssland. 117 drönarpiloter följde med drönartransporterna.

När transporterna närmade sig målen borde drönarna egentligen varit omöjliga att styra på grund av det ryska störskyddet. Störskyddet fungerade inte då agenterna använde ryska SIMkort.

All Ukrainsk personal lämnade Ryssland innan Operationen inleddes.

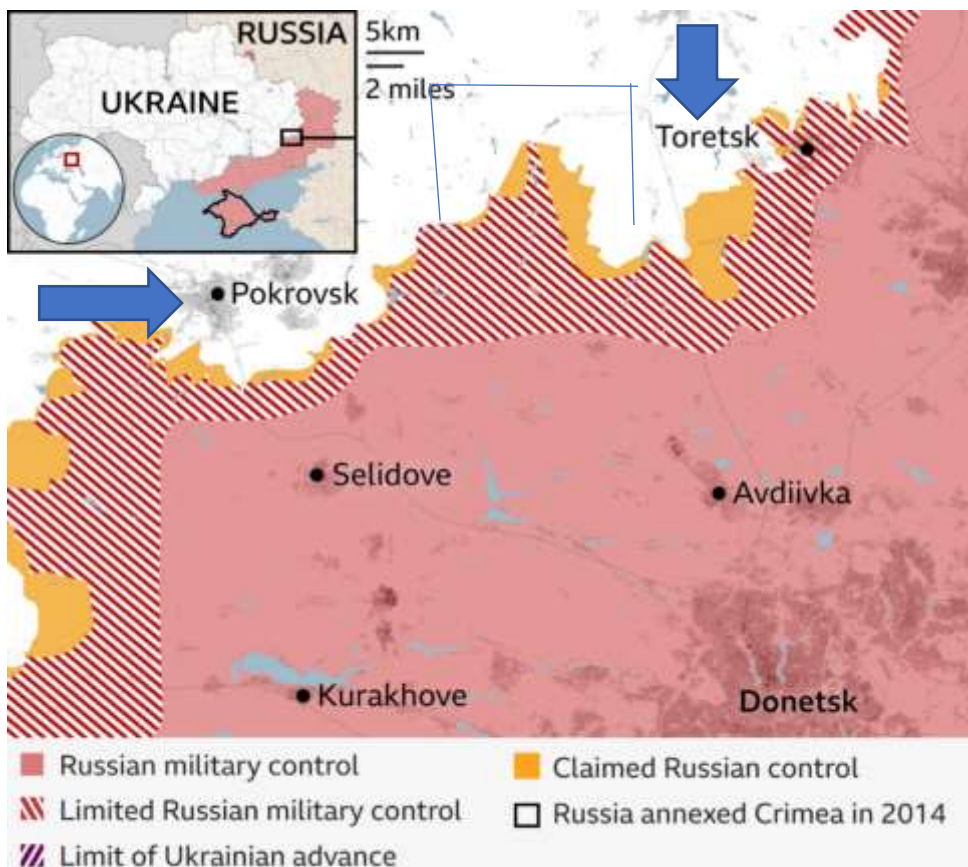

Frontläget

Det verkar nu som om Ryssland tagit tillbaka allt sitt område i Kursk- och Belgorod-områdena. Ukrainska förband fortsätter dock med sabotageaktioner i båda områdena. Ryssland är helt militärt beroende av att de långa försörjningslinjerna fungerar. Det sker främst genom järnvägstransporter. Partisaner och ukrainska förband har under senare tid angripit tågtransporter på flera håll. Dessutom har järnvägsbroar förstörts. Bland annat vid Belgorod. Järnvägsknuten i Lov har anfallits liksom en ledningsstab i närheten.

Markläget: Som vanligt. Inga större förändringar. Ukraina genomfört motanfall i syd. I öster pågår strider frekvent utan tagande av större terräng. Ukraina har tagit krigsfångar i Toretsk! Ryska förband har alltså fortfarande inte har kontroll över staden. Däremot tar de terräng i området mellan **Toretsk och Prokovsk.**

Ryska ”framgångar” i kriget: Under mer än tre års strider har man tagit 10 km terräng i Toretsk-området. Pokrovsk skulle ha tagits för mer än ½-år sedan och det har ryssen fortfarande inte kunnat göra. Det spelar ingen roll hur många nya dåligt utbildade och dåligt utrustade soldater Ryssland sätter in. Idag talar situationen till fördel för Ukraina. Motiverade soldater, bra utrustning samt en ekonomi som fungerar. Detta medan Ryssland fortsätter sin terrorbombning av civila mål. Som stärker ukrainsk motståndsvilja.

Medan ukrainska anfall slår mot rysk militär förmåga målinriktad. Svarta havsflottan (det som är kvar av den) är obrukbar. Ryska flyget är försvagat i operativ förmåga i jämförelse med Ukrainas, som växer relativt. Ledaren har en hel del bekymmer att hantera. Europas nuvarande och kommande stöd till Ukraina medför att Trumpeten inte längre kan kontrollera krisutvecklingen.

Den nya tyska regeringen stötar Ukraina på ett helt annat sätt än tidigare. Bland annat investeras stort i Ukraina försvarsindustri. Sannolikt är det Tysklands förändrade attityd som bidragit till att Ukraina full ut kan använda långräckviddiga vapen mot ryskt territorium utan några begränsningar. Dessutom kan Taurus-robotar redan vara på väg till Ukraina. Men Tyskland delar inte informationen om sådant längre.

Ukraina fortsätter eliminera höga ryska officerare. Denna gång en Zaur Gurtsiyev som var ansvarig för flygbombningarna mot Mariupol där många civila fick sätta livet till. Han tjänstgjorde som borgmästare (biträdande?) i Stavropol där hans bil exploderade eller annat hände i en incident. En smula oklart hur det gick till. Han hade också Tv-stjärna status i Ryssland. Inte så mer. En annan officer Victor Samiljov (?) eliminerades i Belgorod. Inga detaljer om hur föreligger ännu .

Ryssland fortsätter att ta begränsat terräng på östra fronten – exempelvis mellan Pokrovsk och Toretsk enligt tidigare rapporter - och förstärker i norr som nämnts. Vad Ukraina nu gör, är att förstärka med fortifikationsinsatser i försvarslinjer ett stycke bakom nuvarande fronter. Tanken är att sannolikt att söka reducera egna förluster samtidigt som man håller emot Ryssland. Detta eftersom de antagligen fortsätter med sedvanlig vansinnig ”taktik” även framåt. Ukrainska motanfall för någon tid sedan har i princip upphört vad man kan bedöma om rapporterna stämmer.

Israeliska Drönarerfarenheter

Israelisk Kamikazedrönare

Generalmajor i IDF:s reserv, Dr. Yaakov Benjo, och kommunikationsexperten vid Elbit Systems, Guy N., om FPV-revolutionen

IDF=Israel Defence Forces

FPV-kamikazedrönare (hädanefter bara *FPV*) är inte bara ett nytt tillvägagångssätt eller vapensystem – det är en revolution inom krigföring. Gamla doktriner gäller inte längre.

- NATO-generaler har ännu inte förstått den fulla omfattningen av denna förändring. De enda som för närvarande utvecklar FPV-förmåga är Ukrainas och Rysslands arméer.
- FPV-faktorn kan inte hanteras genom punktinsatser eller ignoreras (till exempel till priset av förluster), eftersom den förändrar själva grunden för taktik.
- FPV:s fenomenala effektivitet beror på en kombination av flera faktorer: låg kostnad, extrem precision och lång räckvidd – upp till tiotals kilometer.
- FPV möjliggör en unik förmåga att koncentrera massiv eldkraft (genom *svärmar* av FPV) samtidigt som de egna styrkorna förblir decentraliserade.
- Särskilt bör nämnas FPV-drönare med optisk fiberstyrning – i nuläget kan de endast stoppas genom att eliminera själva operatören.
- Det unika med FPV är att operatören är relativt trygg (i förhållande till krigets omfattning) och mycket svår att upptäcka.
- Små drönare och FPV har brutit mot en av den klassiska krigskonstens grundprinciper – koncentrationen av styrkor och resurser på specifika punkter. **På dagens slagfält kan man inte samla mer än ett kompani på ett ställe.**
- Den försvarande sidan kan inte längre förlita sig på koncentrerade befästningar. Den moderna försvarsarkitekturen består av ett decentraliserat, djupt nätverk av positioner – inklusive ett stort antal falska ställningar och vilseledande mål.

- Även anfallstaktiken förändras – man förlitar sig nu på små taktiska grupper som tränger djupt in i fiendens linjer och lockar fram ”skyttar” (av ukrainarna kallade ”*pisyuny*”).
- Anfall bygger numera på koncentration av eldkraft snarare än styrkor och manövrer. Det gör att offensiven går mycket långsamt, eftersom man förlitar sig på små enheter.
- Alla avancerade logistikcenter eller stabsposter blir dödsfällor på grund av sin storlek och synlighet.
- Lösningen för logistiken är decentralisering, och för ledningssystemen – att gå under jord och förlita sig på kabelbunden och satellitbaserad kommunikation.
- En revolutionerande förändring är också omgestaltningen av frontlinjens arkitektur: det handlar nu om ett 40 kilometer brett ”dödskrater”-område där blotta närvaron i öppen terräng i 15 minuter leder till säker död.
- Effektiv samordning av olika vapengrenar – flyg, artilleri, FPV-massanfall och markstyrkor – kan leda till taktiska framgångar.
- Flygöverlägsenhet måste omdefinieras. Den påverkar i liten utsträckning det 40 km breda ”dödskrater”-området – det nya luftrummet för lågflygande drönare.
- Dagen är inte långt borta då vi får se fullskaliga FPV-svärmar med fiberoptik, styrda av strids-AI. Då kommer antalet mänskliga operatörer att kunna minskas kraftigt.
- Detta väcker frågan om människans roll i samverkan mellan ”människa – maskin” på framtidens slagfält.
- Båda experterna betonar att IDF omedelbart måste ta ett språng i denna riktning och integrera FPV-drönare i samtliga arméförband. Det krävs även ett borttagande av alla byråkratiska hinder som står i vägen.
- Försumlighet och ignorans inför denna teknologi kommer att leda till ett dubbelt så högt pris. Vi talar om en revolutionerande teknologi – inte ett marginellt fenomen.

Hur kan du stödja Ukraina?

Lars Navander